XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE E FORMACIÓN PROFESIONAL

UNIÓN EUROPEA
Fondo Social Europeo
"O FSE inviste no teu futuro"

GOBIERNO DE ESPAÑA
MINISTERIO DE EDUCACIÓN Y FORMACIÓN PROFESIONAL

Probas de acceso a ciclos formativos de grao medio

CMPS002

Lingua galega

Parte sociolingüística. Lingua galega

1. Formato da proba

Formato

- A proba consta de dous textos e vinte cuestións tipo test, distribuídos deste xeito:
  - Texto 1: cinco cuestións tipo test.
  - Texto 2: cinco cuestións tipo test.
  - Bloque de dez cuestións tipo test.
- As cuestións tipo test teñen tres posibles respostas das que soamente unha é correcta.

Puntuación

- 0,50 puntos por cuestión tipo test correctamente contestada.
- Cada cuestión tipo test incorrecta restará 0,125 puntos.
- Polas respostas en branco non se descontará puntuación.
- No caso de marcar máis dunha resposta por pregunta considerarase como unha resposta en branco.

Materiais e instrumentos que se poden empregar durante a proba

- Bolígrafo con tinta negra ou azul.

Duración

- Este exercicio terá unha duración máxima de 50 minutos.

2. Exercicio

Texto 1

Unha ampla programación recordará a Ricardo Carvalho Calero co gallo do Día das Letras Galegas 2020

O presidente da Academia Galega, Víctor F. Freixanes, participou na presentación da programación prevista por diferentes institucións e entidades que recordarán o homenaxeado e o seu legado con exposicións, concursos e edicións especiais. "A Academia recoñece unha das grandes figuras do galeguismo e da cultura galega do século XX", salientou o presidente.

Víctor F. Freixanes subliñou que a institución homenaxea o profesor ferrolán Carvalho Calero "consciente de que promove un debate que non debemos obviar, que é o das posibilidades da proxección da nosa lingua alén das fronteiras administrativas e a súa relación coa comunidade irmá lusobrasileira e africana". "É un debate que ten que ver coa universalidade do galego que defendía a Xeración Nós e que non se reduce a unha cuestión lingüística, moito menos ortográfica, senón que debemos relacionala coa capacidade creativa da sociedade galega en todos os ámbitos: a industria, a ciencia, a tecnoloxía, a arte, o pensamento etc.", concluíu o presidente.

A Academia Galega abriu no mes de xaneiro o espazo biográfico dedicado a Ricardo Carvalho Calero na súa web, asinado polo académico e secretario da institución Henrique Monteagudo. A sección, dispoñible en https://academia.gal/letras-actual, completarase con novas, reportaxes, entrevistas e artigos que se publicarán ao longo dos vindeiros meses.

Tamén botou a andar a nova edición do proxecto Primavera das Letras, co que a Academia fornece os nenos e nenas de recursos lúdicos e didácticos para achegarse á figura e á obra do autor homenaxeado. A web, que se irá enriquecendo con novos contidos ata o mes de maio, foi presentada o 11 febreiro no barrio de Canido en Ferrol.

A celebración do Ano Carvalho Calero continuará á volta do verán cun simposio que afondará dende a perspectiva académica en distintos aspectos da súa obra e do tempo histórico que o profesor viviu. A Academia volverá á cidade natal do autor o vindeiro 31 de outubro para celebrar o seu pleno extraordinario, unha sesión aberta ao público que terá lugar no teatro Jofre de Ferrol.

[https://academia.gal/inicio/-/asset_publisher/m2gF/content/unha-ampla-programacion-recordara-a-ricardo-carvalho-calero-co-gallo-do-dia-das-letras-galegas]

1. Segundo o texto, cal é a afirmación **correcta** sobre Ricardo Carvalho Calero?

A O acto principal de celebración vai ser nun colexio de Lugo despois das homenaxes do verán.

B Os nenos e as nenas de Santiago recibirán recursos económicos para faceren actividades sobre el.

C A Academia fará unha reunión de todos os seus membros en Ferrol por ser o seu lugar de nacemento.

2. Segundo o texto, cal é a afirmación **falsa** sobre o Día das Letras Galegas?

A A homenaxe da Academia vai seguir despois do verán cunha reunión sobre a obra do escritor.

B As obras do autor podemos atopalas en formato dixital na páxina web da Academia Galega.

C O proxecto da Academia proporciona ao alumnado recursos para xogar e para aprender.

3. A palabra *"salientar"* (liña 4ª) significa "facer que algo ou alguén":

A Sexa notado especialmente no conxunto do que se di, fai ou amosa.

B Trace unha liña horizontal por debaixo dunha cousa escrita.

C Non aproveite ou non acepte unha cousa dita ou feita.

4. Segundo o texto, cal é a afirmación **correcta** sobre as Letras Galegas 2020?

A A celebración máis importante vai consistir na publicación dun libro de Víctor F. Freixanes.

B A páxina web da Academia contén un texto sobre a vida do autor redactado por Henrique Monteagudo.

C A finais de outubro durante as celebracións será lida nun teatro a poesía de Carvalho Calero.

5. A palabra "*fornecer*" (liña 18ª) significa:

A Facer adquirir uns determinados hábitos ou prácticas e ensinar a comportarse.

B Realizar os estudos dunha especialidade ou un grao de ensino.

C Dar ou vender a alguén algo que necesita.

Texto 2

O Entroido é unha das festas populares máis celebradas. Porén, a súa longa tradición agocha a resposta a múltiples incógnitas. Cal é a súa orixe? De onde vén o seu nome? Por que se usan máscaras ou se come cocido? Velaquí unha pequena viaxe polas raíces do Entroido galego.

"O Entroido tradicional foi concibido como a celebración do mundo ao revés, o escenario de todo o que está mal visto facer o resto do ano", explica o antropólogo da USC Xosé Ramón Mariño. "Antigamente, o sentido do Entroido entendíase fronte á Coresma, que no cristianismo é o tempo da penitencia, da pureza e de pedir perdón polos pecados", sinala Mariño, quen aclara que este xeito de concibir o Entroido xa non ten tanto peso na actualidade.

Segundo o investigador, "se durante todo o ano as persoas fixesen trasnadas ou pecasen de gula, luxuria e preguiza, o mundo sería absurdo, e esas son as condutas que se representan no Entroido". Polo tanto, esta celebración tería unha certa compoñente pedagóxica. "Tamén por este motivo, cando remata o Entroido, este é xulgado e condenado porque, de prolongarse no tempo, levaría ao desastre", prosegue. "E xunto con el, xúlgase todo o que se fixo mal durante o ano, para non volver a caer nos mesmos erros".

A relación, aínda que sexa por oposición, entre Entroido e Coresma reflíctese tamén no calendario, dado que o primeiro se fixa en función da segunda, que á súa vez depende do Domingo de Pascua, "a festa central do cristianismo", segundo Mariño. "A primeira Coresma data do século IV, e non foi ata a Idade Media que xurdiu o Entroido", engade o antropólogo, quen subliña os escasos datos ao respecto da orixe desta festa, dado que antes "non se estudaban tanto os costumes populares".

[https://www.usc.gal/gl/xornal/novas/entroido-demostracion-reducion-absurdo]

6. Segundo o texto, sobre a orixe do Entroido:

A Hai poucos datos porque os costumes do pobo non foron estudados ata a actualidade.

B Sábese que non se debe ás travesuras cometidas polas persoas ao longo de todo o ano.

C Coñecemos moitos datos atopados por antropólogos e investigadores desde o século IV.

7. No texto, a palabra *"gula"* (liña 9ª) significa:

A Falta de vontade para traballar ou para realizar calquera acción.

B Vicio de comer e beber sen necesidade, por puro pracer.

C Ansia de acumular e atesourar diñeiro e riquezas, mesmo privándose do máis necesario.

8. Segundo o texto, cal é a información **falsa**?

A O mundo ao revés e o mal visto ao longo do ano son dúas das características do Entroido.

B Dentro do cristianismo, a Coresma é a época do ano en que se pide perdón polos pecados.

C O Entroido vén despois da Coresma e celébrase para facer penitencia desde o século IV.

9. No texto, a palabra "*pedagóxica*" (liña 11ª) significa:

A Que ten a finalidade de ensinar algo de maneira clara.

B Relativa ao estudo do ser humano nos seus aspectos natural, cultural e social.

C Pertencente ao conxunto de tradicións, costumes, manifestacións artísticas etc., dun pobo.

10. Segundo o texto, cal é a información **correcta**?

A No calendario de festividades anuais o Entroido e a Coresma ocupan sempre un lugar fixo.

B Para evitar un desastre na sociedade o Entroido xúlgase e condénase ao remataren as celebracións.

C A preguiza, a luxuria e a gula son as condutas que se representan na celebración da Coresma.

Bloque de cuestións

11. Cal é a oración que contén unha perífrase verbal modal que expresa obriga?

A Parece que quere nevar.

B Lévao dito moitas veces.

C Hai que cocelo durante dez minutos.

12. Cal é a oración que contén un infinitivo conxugado que ten un suxeito distinto ao do verbo da oración dominante ou principal?

A Non vos esquezades de cerrar ben a billa.

B Ao chegaren as chuvias sacaban os paraugas.

C Apurade un pouco máis o paso para chegardes a tempo.

13. Cal destas oracións contén un hiperenxebrismo (modificación dunha palabra para diferenciala dunha forma doutra lingua)?

A Calqueira de vós é máis alto ca el.

B Non teño inconveniente en acompañarte.

C O desenvolvemento da acción da película é complicado.

14. O complemento axente emprégase para expresar:

A Unha circunstancia de lugar, tempo ou modo, como en "*Levei o alumno ao auditorio da vila*".

B Quen realiza a acción na voz pasiva, como en "*Estas alumnas foron recibidas polo director*".

C A persoa ou cousa que actúa sobre o suxeito, como en "*Aquel castelo parecía de cristal*".

15. Cal é a serie de palabras **correcta**?

A A eclipse, o mel, a orixe, o limoeiro, a orde, o sangue.

B O viaxe, a legume, a costume, a otitis, a ce, o cuspe.

C A figueira, o paxe, a crisis, o dolor, o servidume, o énfase.

16. Cal é a serie de palabras **correcta**?

A Cartafóis, pisos-piloto, caixas-fortes, parasóis, cadelas de frades.

B Monta cargas, toca discos, sapo conchos, porta moedas, afía lápices.

C Ollomoles, gardacostas, chuchameles, abrelatas, pitas do monte.

17. Cal é a oración correctamente escrita e acentuada?

A Andrea anda por ai. Hay moito tempo que nona ves?

B Mira ahí, nese andel, haber si hay azucre.

C Vaia, ho, xa había tempo que non te vía.

18. Cal é a serie de palabras correctamente acentuada?

A Vés ou non vés? Non ves que perdemos o tren?

B Nos non sabemos facer os nos as gravatas.

C Moito te ris das miñas histórias, pero ti non as das contado tan boas.

19. Cal é a oración correctamente escrita e acentuada?

A Vouvos contar dunha vez o porqué do meu xeito de actuar.

B Non me deixou ver a gata por que estaba a aleitar as crías.

C Porque non me chamaches onte antes de saíres da casa?

20. Na oración "Os leñadores usan **serras** mecánicas movidas con motor" a palabra en negra é:

A Sinónima, porque pertence á familia léxica de "*serradoiro*".

B Parónima, porque se pronuncia e escribe de maneira similar a "*sierras*".

C Polisémica, porque esa mesma forma tamén pode significar "*sucesión de montañas*".

3. Solución para as preguntas tipo test

Nº	A	B	C	
1			X	
2		X		
3	X			
4		X		
5			X	
6	X			
7		X		
8			X	
9	X			
10		X		
11			X	
12		X		
13	X			
14		X		
15	X			
16			X	
17			X	
18	X			
19	X			
20			X	
N.º de respostas correctas (C)				
N.º de respostas incorrectas (Z)				
Puntuación do test= C×0,5-Z×0,125				

Nas preguntas de test, por cada resposta incorrecta descontaranse 0,125 puntos. As respostas en branco non descontarán puntuación.